

УДК 330.3:658.1

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/32.30>

Губарєв Р.В.

кандидат економічних наук, керівник відділу закупівель
ТОВ «МЕДІКАЛ АДВАНСТ»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9449-2989>

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕХАНІЗМУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У статті увага прикута до проблематики управління логістичною компонентою функціонування та розвитку підприємств. Аргументовано, що підсистема логістики слугує однією з найбільш важливих у загальній системі виробничо-господарської діяльності підприємств усіх без виключення видів економічної діяльності, а особливо виробничого та торговельного секторів. Констатовано, що якісний менеджмент в кожній сфері та у логістиці зокрема передбачає повноцінну реалізацію всіх базових функцій управління, з-поміж яких однією з перших є функція аналізу. Саме в підсумку проведення аналізу стає можливим констатувати про ефективність формування та функціонування системи логістики (у вигляді відповідного логістичного механізму функціонування підприємства), наявні в цій царині проблеми, а також перспективні заходи з покращення ситуації й вдосконалення внутрішньо логістичних бізнес-процесів.

Ключові слова: управління підприємствами, менеджмент, логістика, логістичний механізм, формування, ефективне функціонування, методика аналізування.

Постановка проблеми. Практично всі підприємства потребують матеріально-технічного постачання на регулярній основі для налагодження власних безперебійних виробничих, господарських та інших процесів. З другої сторони, підприємства, які спеціалізуються на виробництві продукції потребують налагодження відповідної надійної системи її просування на ринок, а, отже, – складування, транспортування, розміщення в мережі оптової та роздрібною торгівлі, збуту та після продажного обслуговування. Як відомо, всі ці та деякі інші процеси утворюють логістичну підсистему підприємства, яка реалізує свої функції та завдання на засадах побудованого логістичного механізму функціонування підприємства.

Очевидно, що функціонування такого механізму має бути ефективним. Однак, виключно беззбитковість буде в даному випадку недостатнім і неприйнятним критерієм. Суб'єкту бізнесу слід орієнтуватися на такі перспективи, як ефективність використання ресурсів, віддача інвестицій, модернізація техніко-технологічної бази системи логістики, безпека бізнес-процесів та внесок логістики у загальну корпоративну ефективність й розвиток бізнесу. Саме на таких засадах є підстави вести мову про системний розвиток та належну ефективність логістичного механізму функціонування підприємства.

Своєю чергою, підприємства мають володіти сучасними методиками проведення аналізу ефективності логістичного механізму функціонування підприємства, які на сьогодні все ще потребують вдосконалення або напрацьовані провідними консалтинговими компаніями спеціально для вітчизняних підприємств – лідерів на ринку й ці розробки становлять їх комерційну таємницю, вагомий нематеріальний актив і не досяжні для широкого загалу користувачів.

Вказане актуалізує завдання удосконалення й подальшого розвитку теоретико-методичних і методико-прикладних рекомендацій в частині аналізування, оцінювання й діагностики якості та

ефективності логістичного механізму функціонування підприємств як конкурентоспроможних бізнес-структур на вітчизняному і зовнішньому ринках збуту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як становленню, так і подальшому розвитку теоретико-методичних засад формування й розвитку логістичних систем і їх підсистем, визначення елементів та організаційної структури управління логістичними механізмами, аналізування і діагностики стану й ефективності функціонування систем логістики, обґрунтування механізмів, інструментів та засобів ефективного управління логістикою тощо, зокрема представлених у публікаціях таких науковців, як с, Васильців Т., Лупак Р. [2, с. 161-172], Горбенко О. [3, с. 420-427], Калюжна Н. [4, с. 90-96], Колесников С. [5, с. 49-56], Крикавський Є. [6, с. 61-66], Мохненко А., Наумов О. [7, с. 19-24], Репіч Т. [8, с. 34-39], Сумець О. [9, с. 16-19], Хвищук Н. [10, с. 270-278], Мульська О., Левицька О. [11, с. 44-58], Панченко В. [12, с. 426] та ін., на сьогодні приділено вже достатньо багато уваги у спеціалізованій економічній літературі.

Своєю чергою, як внутрішній ринок на загал, так і системи дистрибуції, торгівлі та логістики і розподілу продукції, перебувають у постійній еволюції, змінюючи і середовище, і умови функціонування та розвитку підприємств і організацій. Відтак, суб'єкти господарювання мають бути постійно готовими до відповідних змін, адаптуючи власний логістичний механізм до викликів, ризиків і загроз внутрішнього та зовнішнього середовища, що стосуються раціонального й ефективного розподілу товарних, матеріальних, фінансових, трудових та інших ресурсів і активів.

Актуальність діяльності з ризик-менеджменту в сфері формування та використання логістичного механізму функціонування й розвитку підприємств є постійно існуючою і це гарантує сталий інтерес до досліджень та розробок у цій сфері, а, відтак, і попит з боку бізнесу на такі наукові розробки.

Метою статті є удосконалення методичних підходів до ідентифікації, аналізування та нівелювання ризиків і загроз ефективного функціонування логістичного механізму функціонування підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. З огляду на необхідність дотримання таких принципів аналізування логістичного механізму функціонування підприємства, як системність, комплексність, врахування всіх складових та аспектів бізнес-процесів у логістиці, вплив на загальну ефективність виробництва та бізнесу, врахування особливостей внутрішнього ринку, галузі, виду економічної діяльності та підприємства на загал, методична послідовність (та її складові елементи) набувають вигляду як на рис. 1.

При тому, слід розуміти, що одним з важливих компонентів аналізування логістичного механізму функціонування підприємств є ідентифікація міри, а також ймовірності реалізації ризиків, викликів та загроз. Особливо критичним в умовах ускладнення фінансово-економічних відносин, до прикладу в середовищі повномасштабної війни, є погіршення ліквідності підприємств, зменшення обсягів товарних запасів та як

наслідок – недоліки асортиментно-номенклатурної політики і суттєве зменшення обсягів доходу і частки на ринку.

Крім цих найбільш типовими негативними наслідками настання вказаних загроз є погіршення ефективності процесів транспортування й логістики, якості обслуговування постачальників і покупців та втрата частки в межах цільового ринкового сегменту, погіршення більшості показників фінансово-економічного стану.

Для підприємств найбільш суттєвими негативними наслідками зниження ефективності логістичного механізму функціонування розвитку підприємства в умовах кризи є зменшення обсягів постачальницько-збутових операцій, масштабів діяльності, відповідно, зниження рівня прибутковості і ліквідності, суттєве зменшення обсягів капіталовкладень, а також погіршення структури активів.

Водночас для багатьох підприємств виробничої форми підприємництва негативним наслідком кризи стає значне зниження рівня конкурентоспроможності як в цілому, так і в сфері логістики (Крикавський Є. [6, с. 61-66], Мохненко А., Наумов О. [7, с. 19-24]).

Рисунок 1 – Методична послідовність аналізування логістичного механізму функціонування підприємства

Джерело: сформовано автором

З огляду на вагомі негативні наслідки логістичних ризиків для підприємств всіх без виключення видів економічної діяльності актуалізується потреба в імplementації у систему управління логістикою суб'єктів господарювання дотримання найбільш пріоритетних принципів: (1) для сільського господарських підприємств – страхування природних та фінансових ризиків; формування резервних та страхових фондів; (2) для промислових підприємств – вивчення тенденцій зміни ринкового попиту; оптимізація структури та рівня витрат виробництва і збуту продукції, зниження рівня логістичних витрат; посилення кооперації з малими інноваційними підприємствами; активізація маркетингової діяльності підприємства; (3) для будівельних підприємств та організацій – використання засобів державного сприяння житловому будівництву; розвиток інвестиційних груп фінансування будівельного комплексу; пошук альтернативних джерел фінансування інвестиційних проектів; (4) для підприємств сфери торгівлі – удосконалення асортиментної та політики управління товарними запасами; оптимізація цінової політики; зниження оптово-посередницьких витрат та активізація використання маркетингових засобів; (5) для готелів та ресторанів – удосконалення роботи з управління та нейтралізації ризиків; (6) для транспортних підприємств і організацій – пошук можливості для вертикальної або горизонтальної інтеграції підприємств галузі; удосконалення амортизаційної політики; формування страхових та резервних фондів; (7) для підприємств сфери операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – удосконалення роботи з управління та нейтралізації ризиків; страхування фінансових ризиків та оптимізація співпраці з фінансово-кредитними установами (Горбенко О. [3, с. 420-427]). Причому додамо, що імplementація цих принципів має відбуватися не в умовах загострення фінансово-економічної кризи, а на етапі створення підприємства чи розробки бізнес-плану його функціонування, що є практикою підприємств з більшості промислово розвинених держав світу.

З наведеного можна також зробити висновок про те, що в практичній діяльності підприємства виклики зниження погіршення логістичного механізму функціонування підприємства можуть бути настільки вагомими, що призвести до припинення або значного скорочення обсягів господарської діяльності чи відмови від операцій, які потребують великих обсягів інвестицій та часових витрат.

Варто також усвідомлювати, що погіршення якості логістики як чинник негативного впливу на стабільність внутрішнього середовища суб'єкта господарювання все-таки є більш визначальним в умовах ринкової трансформації економіки, ніж для класичних ринкової чи планової економік. Такий висновок можна зробити виходячи з того, що економічна система перехідного типу за своєю природою є більш нестійкою та характеризується більш різкими кон'юнктурними коливаннями, в її межах економіко-правове, а також психологічне середовище підприємництва лише формується, а доступ до господарських ресурсів та ринків збуту ще підлягають розподілу. Все це критично посилює невизначеність логістичної діяльності підприємств.

Оскільки зниження рівня ефективності логістичного механізму функціонування підприємства може завдати значних негативних наслідків для показників ефективності фінансово-господарської діяльності в бізнесі, цей аспект безпосередньо є об'єктом фінансового управління, в тому числі і в системі менеджменту суб'єкта господарювання. Ризик визначають як подію, яка призводить до невизначеності діяльності, а також як безпосередньо невизначеність діяльності підприємства в сфері логістики. Застосування цих двох методичних підходів зумовлює і застосування двох підходів до функціонування логістичного механізму функціонування підприємства. Водночас, наявна суперечність не означає необхідності відкинути як неправильний один з існуючих підходів у аналізуванні якості та ефективності системи логістики суб'єкта господарювання. Причому механізм виникнення ризику має ймовірнісний характер, а наслідки його реалізації є фінансово-економічними. Тобто, ризик в логістиці є дуалістичною категорією, а це означає дуалістичність і системи управління нею. Зазвичай практика управління логістичним механізмом функціонування підприємства на вітчизняних підприємствах або взагалі не застосовується, або застосовується однобоко, що призводить до її неефективності та високої вартості.

Як систему оцінки та управління логістичним механізмом функціонування підприємства слід використовувати підхід, що відрізняється від більшості поданих в економічній літературі (Бутов А. [1, с. 161-166]) двома аспектами: 1) усвідомленням широкого взаємозв'язку та взаємообумовленості ризику і всієї логістичної системи підприємства; 2) визнанням важливості ризику у логістичній діяльності суб'єкта господарювання та його постійного характеру впливу на неї, що потребує імplementації політики мінімізації ризику не тільки в тактичну складову планової (управлінської) роботи на підприємстві, але й у стратегічну. При цьому слід враховувати такі поняття, як суб'єкт, об'єкт управління, процес управління і принципи його організації, функції, правила та методика управління логістичним механізмом функціонування підприємства.

Ще одним позитивним аспектом науково-прикладних досліджень у сфері аналізування та управління логістичним механізмом функціонування підприємства є усвідомлення існування об'єктивної необхідності виконання необхідних функцій не лише на мікро-, але й інших рівнях ієрархії управління економікою. Так, наприклад, органи державного управління є невід'ємною ланкою планування та регулювання функціонування і розвитку соціально-економічних систем різних рівнів в межах всього комплексу національного господарства, включаючи рівень первинної ланки економіки (Сумець О. [9, с. 16-19], Хвищук Н. [10, с. 270-278]).

Крім того, виходячи з мети і задач, пропонований підхід до розробки логістичного механізму функціонування підприємства, має складатися з двох складових частин: соціально-психологічної та організаційно-економічної. Соціально-психологічні заходи повинні включати у собі рівень адаптації суб'єкта, який приймає рішення, до ризику. Натомість організаційно-економічні елементи повинні включати фактори ризику. Поєднання цих елементів і адаптація до викликів

ефективності логістичної діяльності повинні ґрунтуватись на методах аналізу, який складається з таких етапів: отримання та обробка інформації про зовнішнє та внутрішнє середовище логістики підприємства; аналіз чинників, які впливають на ситуацію ризику; оцінка логістичного ризику (визначення його рівня); моделювання ризиків (можливість функціонування структури механізму адаптації і зміни цієї структури у часі); прийняття управлінського рішення; вплив на ризик (визначення методів обмеження ризику); контроль рівня підприємницького ризику (постійне спостереження за ситуацією ризику).

Додамо, що функціональне наповнення логістичного механізму функціонування підприємства досить об'ємне. Зокрема, він повинен бути призначеним для: 1) створення адаптивних способів управління логістикою за принципом зміни разом з ризиком, а не чинення опору змінам зовнішнього і внутрішнього середовища; 2) здійснення постійного контролю за логістичним механізмом функціонування підприємства в ринкових умовах на засадах його моделювання; 3) управління власним капіталом з метою попередження ризику банкрутства на основі постійного контролю ймовірності одержання майбутнього результату; 4) забезпечення внутрішньої збалансованості логістичної діяльності; 5) визначення напрямку найбільш ефективного розвитку системи логістики підприємства і його коригування на базі методів аналізу, оцінки та прогнозування ризиків; 6) надання взаємної можливості економічним партнерам визначати рівень надійності системи логістики підприємства.

Під час ухвалення рішень щодо формування методики аналізу ефективності логістичного механізму функціонування підприємства потрібно проаналізувати та врахувати усі ризики, які стосуються цієї сфери. Вважаємо, що це є однією з найбільш важливих умов якості та стабільності функціонування логістичної підсистеми бізнесу. План фінансування логістичної діяльності повинен враховувати такі основні види додаткових ризиків: нежиттєздатності; податковий; несплати заборгованостей; відхилення від економічних результатів на різних етапах життєвого циклу підприємства та на всіх стадіях логістичного процесу.

Передусім потрібно зазначити, що рівень якості логістичного механізму функціонування підприємства відповідає ймовірності його стабільної діяльності, яку можна обчислити методами за такими двома групами – об'єктивні або суб'єктивні. Перші стосуються розрахунку частоти, з якою настає певна подія; другі – використання суб'єктивних оцінок та критеріїв, які базуються на різних припущеннях. Зрозуміло, що використання методів першої групи дозволяє отримати більш точний результат, проте їх певним недоліком часто є брак інформаційної бази дослідження. Відповідно, перевагою методів другої групи є можливість оцінювання та прогнозування станів ефективності, з якими підприємство в минулому не стикалося та тих, для об'єктивної оцінки рівня яких не вистачає або взагалі відсутній інформаційний базис. Проте, зауважимо, що повноцінне аналізування ефективності логістичного механізму функціонування підприємства має обов'язково передбачати поєднання як об'єктивних, так і суб'єктивних методів оцінки.

Потрібно зазначити, що в економічній літературі можна віднайти досить велику кількість способів, підходів та методів оцінки якості і ефективності функціонування тих, чи інших систем. Відповідно проблема їх апробації в управлінні логістичною діяльністю суб'єкта первинної ланки економіки полягає в типологізації методичних підходів та обрання, у відповідності до особливостей того, чи іншого виду бізнесу, його продукції, ринкової ситуації, найбільш прийнятних методів виконання тих, чи інших логістичних операцій та послідовності їх застосування.

У цілому погоджуючись з запропонованою градацією методів аналізування, додамо, що окремі з інтервалів потребують дещо більшої деталізації. Так, певними недоліками аналізованого методичного підходу є такі: по-перше, він не уточнює часові межі настання втрат в системі логістики (для прикладу, рівень ризику для суб'єкта господарської діяльності об'єктивно буде не однаковим за умови втрати розрахункового доходу протягом одного чи декількох місяців та за умови його втрати протягом більшого періоду господарювання); по-друге, лише зона катастрофічного ризику відображає реальний відносний рівень втрат для підприємства, оскільки різною (у відсотковому відношенні до обсягів господарської діяльності) для окремих суб'єктів господарювання є втрати доходу та прибутку, по-третє, він потребує уточнення для суб'єктів первинної ланки економіки різних видів економічної діяльності, оскільки неоднаковою є важливість доходу для, наприклад, виробничого та торговельного підприємництва.

Потрібно зазначити, що найбільшого розповсюдження в останні роки набула практика визначення інтегрального показника рівня ефективності логістичного механізму функціонування підприємства на основі поєднання використання методів експертного аналізу (для встановлення вагових коефіцієнтів рівня впливу окремих індикаторів та для здійснення якісного оцінювання окремих складових ризику), економіко-математичного та статистичного моделювання (для встановлення рівня відхилення ймовірного значення від еталонного рівня та для розрахунку узагальнюючого показника). Причому варто погодитися, що такі методичні підходи характеризуються вищим рівнем практичної вагомості їх результатів, оскільки дозволяють стверджувати про інтегральний рівень ефективності логістичного механізму функціонування підприємства.

Висновки. Логістика – одна з провідних і найбільш важливих сфер, функціонування якої позначається на всіх інших функціональних сферах та складових функціонування і розвитку підприємств. Саме тому забезпечення ефективності тут слугує запорукою / передумовою ритмічності, стабільності та ефективності виробництва (системи торгівлі, надання послуг тощо), а також оперативності відвантаження та реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), відповідно, формування доходів підприємства, а надалі – поповнення обігового капіталу, забезпечення отримання прибутку й досягнення рентабельності, забезпечення належного фінансово-економічного стану і стійкості, ліквідності, платоспроможності тощо.

Першим кроком на шляху до забезпечення належного рівня ефективності логістичного механізму функ-

ціювання підприємства є його аналізування й оцінювання. У підсумку такої роботи необхідно дати відповіді на питання не тільки в частині скільки понесено витрат на логістику та супутні процеси і який сумарний (виражений у вартісному відношенні) позитивний ефект забезпечено; яка ефективність таких витрат (інколи – інвестицій), але й щодо таких аспектів, як:

- ефективність використання ресурсів;
- віддача інвестицій;
- міра модернізації техніко-технологічної бази системи логістики;
- безпека бізнес-процесів;
- внесок логістики у загальну корпоративну ефективність й розвиток бізнесу.

Відтак, на підприємстві слід розробити та апробувати повноцінний методичний підхід до аналізування, оцінювання й діагностики логістичного механізму функціонування підприємства. Його базисними критеріями мають бути: системність, комплексність, врахування всіх складових та аспектів бізнес-процесів у логістиці, вплив на загальну ефективність виробництва та бізнесу, врахування особливостей внутрішнього ринку, галузі, виду економічної діяльності та підприємства на загал.

Перспективним напрямом подальших досліджень у цій сфері є удосконалення методики аналізування та обґрунтування засобів з нівелювання загроз модернізації логістичних систем у бізнесі.

Список використаних джерел:

1. Бутов А. Формування ефективної системи управління логістикою на підприємствах. *Галицький економічний вісник*. 2012. № 3 (36). С. 161–166.
2. Васильців Т., Лупак Р., Васильців В. Характеристика функціональних складових економічної безпеки сектору інформаційно-комунікаційних технологій України. *Економічний дискурс*. 2017. № 1. С. 161–172.
3. Горбенко О.В. Термінологічний апарат вітчизняної логістики. *Управління проектами, системний аналіз і логістика*. 2012. Вип. 10. С. 420–427.
4. Калюжна Н.Г., Шеремет А.С. Логістична система України: актуальні проблеми та пріоритети відновлення. *Бізнес Інформ*. 2022. № 4. С. 90–96.
5. Колесников С.О., Володченко В.В. Сучасні напрями розвитку інновацій та інформаційних технологій в логістичній системі промислових підприємств України. *Економічний вісник Донбасу*. 2020. № 1 (59). С. 49–56.
6. Крикавський Є.В., Чернописька Н.В. Логістичні системи. Львів, 2009. 264 с.
7. Мохненко А.С., Наумов О.Б., Чмут О.О. Модель організаційно-економічного механізму логістичної системи підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2023. № 48. С. 19–24.
8. Репіч Т.А., Дячкова Т.О. Ефективність логістичної системи підприємства. Київ, 2018. С. 34–39.
9. Сумець О.М. Теоретико-методологічні засади логістичної діяльності підприємств агропродовольчого комплексу: монографія. Харків : КП «Міська друкарня», 2015. 543 с.
10. Хвищун Н.В., Ковальчук О.В. Сутність логістичної концепції в економічних дослідженнях. *Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент»*. 2018. Вип. 15. С. 270–278.
11. Vasylytsiv T., Mulska O., Levytska O., Lupak R., Semak B., Shtets T. Factors of the Development of Ukraine's Digital Economy: Identification and Evaluation. *Science and innovation*. 2022. № 18 (2). С. 44–58.
12. Mulska O., Levytska O., Panchenko V., Kohut M., Vasylytsiv T. Causality of external population migration intensity and regional socio-economic development of Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*. 2020. № 18 (3). С. 426.

References:

1. Butov A. (2012) Forming of effective system of logistic management in enterprises. *Galician Economic Bulletin*. no. 3 (36). pp. 161–166.
2. Vasylytsiv T., Lupak R., Vasylytsiv V. (2017) Characteristics of functional components of economic security of the information and communication technologies sector of Ukraine. *Economic discourse*, no. 1, pp. 161–172.
3. Gorbenko O. V. (2012) Terminological apparatus of domestic logistics. *Project management, system analysis and logistics*, is. 10, pp. 420–427.
4. Kalyuzhna N. G., Sheremet A. S. (2022) Logistics system of Ukraine: current problems and priorities of restoration. *Business Inform*, no. 4, pp. 90–96.
5. Kolesnykov S., Volodchenko V. (2020) Modern trends in the development of innovations and information technologies in the logistics system of industrial enterprises of Ukraine. *Economic Herald of Donbass*, no. 1 (59), pp. 49–56.
6. Krykavskiy E. V., Chernopyshka N. V. (2009) Logistics systems. Lviv, 264 p.
7. Mohnenko A. S., Naumov O. B., Chmut O. O. (2023) Model of the organizational and economic mechanism of the logistics system of the enterprise. *Scientific Bulletin of Kherson State University*, no. 48, pp. 19–24.
8. Repich T. A., Dyachkova T. O. (2018) Effectiveness of the logistics system of the enterprise. Kyiv. P. 34–39.
9. Sumets O. M. (2015) Theoretical and methodological principles of logistics activity of enterprises of the agro-food complex. Kharkiv. 543p.
10. Khvishtun N. V., Kovalchuk O. V. (2018) The essence of the logistic concept in economic research. *Economic sciences. "Economics and Management" series*, is. 15, pp. 270–278.
11. Vasylytsiv T., Mulska O., Levytska O., Lupak R., Semak B., Shtets T. (2022) Factors of the Development of Ukraine's Digital Economy: Identification and Evaluation. *Science and innovation*. no. 18 (2). pp. 44–58.
12. Mulska O., Levytska O., Panchenko V., Kohut M., Vasylytsiv T. (2020) Causality of external population migration intensity and regional socio-economic development of Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*, no. 18 (3), p. 426.

Gubarev Ruslan
"MEDICAL ADVANCE" LLC

ANALYSIS OF THE EFFICIENCY OF FUNCTIONING OF THE LOGISTICS MECHANISM OF THE ENTERPRISE'S ACTIVITIES

The article focuses on the problems of managing the logistics component of the functioning and development of enterprises. It is argued that the logistics subsystem serves as one of the most important in the general system of production and economic activity of enterprises of all types of economic activity, especially the production and trade sectors. It was established that quality management in each field and in logistics in particular involves the full implementation of all basic management functions, among which the function of analysis is one of the first. It is as a result of the analysis that it becomes possible to ascertain the effectiveness of the formation and functioning of the logistics system (in the form of a corresponding logistics mechanism of the enterprise's functioning), existing problems in this area, as well as prospective measures to improve the situation and improve internal logistics business processes. It has been proven that ensuring efficiency here serves as a guarantee / prerequisite for the rhythm, stability and efficiency of production (systems of trade, provision of services, etc.), as well as the efficiency of shipment and sale of products (goods, works, services), respectively, the formation of the company's income, and in the future – replenishment working capital, ensuring profit and achieving profitability, ensuring proper financial and economic condition and stability, liquidity, solvency, etc. It has been established that the first step on the way to ensuring the proper level of efficiency of the logistics mechanism of the enterprise is its analysis and evaluation. As a result of such work, it is necessary to give answers to questions not only in terms of how much costs were incurred for logistics and related processes and what total (expressed in terms of value) positive effect was ensured; what is the effectiveness of such expenses (sometimes – investments), but also regarding such aspects as: efficiency of resource use; return on investment; the degree of modernization of the technical and technological base of the logistics system; security of business processes; contribution of logistics to overall corporate efficiency and business development. It was established that enterprises should develop and test a full-fledged methodical approach to the analysis, evaluation and diagnosis of the logistics mechanism of the enterprise's functioning. Its basic criteria should be: systematicity, comprehensiveness, taking into account all components and aspects of business processes in logistics, influence on the overall efficiency of production and business, taking into account the peculiarities of the domestic market, industry, type of economic activity and the enterprise in general.

Keywords: enterprise management, management, logistics, logistics mechanism, formation, effective functioning, analysis method.

JEL classification: D30, L23, M31